

Wisselende uitstalling in de vitrinekast:

In het kader van "Het jaar van de Mijnen":

Tentoonstelling van o.a. Bidprentjes verongelukte mijnwerkers, ansichtkaarten, les- en leerboeken OVS en Mijnbouwkunde en rapporten OVS. Uit de verzameling van Arthur Cransveld.

In dit nummer:

OAT - Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel	1
Highlights uit ons oorlogskranten-archief: Nederland is vrij!	2
Ridder in de Orde van Oranje Nassau	2
Getrouwd!!!!	2
Het liefdesverhaaltje van Astrid en Jürgen	3
Verjaardagen (70+)	4
Activiteitenagenda	4

Nummer 69

mei 2015

OAT – Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel

OAT – Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel der Grondeigenaren en der ongebouwde en gebouwde vaste eigendommen met dagtekening 21 april 1841.

De basis voor het AEZELproject wordt gevormd door de combinatie van de getekende minuutplans met de bijbehorende Oorspronkelijk Aanwijzende Tafel (in het vervolg OAT genoemd).

De keuze voor deze combinatie als projectbasis is niet toevallig, maar vindt haar oorsprong in de aard van de informatie in deze twee bronnen. Enerzijds vormt dit het startpunt van ons moderne registratiesysteem zodat een vervolging van de objecten relatief eenvoudig is te realiseren. Daarbij komt dat de bron stamt uit een tijd dat de grote industrialisatie nog niet op gang is gekomen. Ook de grote

ruilverkavelingen waarbij vele oude rooilijnen en veldwegen zijn vervallen zijn van veel latere tijd. We benaderen zo dicht mogelijk de situatie uit het Ancien Regime.

Anderzijds is het vertrekpunt tevens het eindpunt van de oude registratiesystemen uit het feudale stelsel. We slaan hierdoor een brug tussen het heden en het verleden.

Na een eerste kennismaking met het AEZELproject, ofwel "Archief voor Erfgoed van Zuid-Nederlandse Eigendommen en Leefgemeenschappen", met als doel de versnipperde erfgoed informatie in Zuid Nederland te digitaliseren, te bundelen en voor een breder publiek beschikbaar te stellen via het internet, startte in april 2014 een enthousiaste werkgroep van 14 personen aan het project "Invoeren OAT pagina's". Ook leden van de *Noabere va Viele* en de *Auw Kapel* van Lemiers namen zitting in de werkgroep.

De OAT voor de gemeente Vaals bestaat uit 192 pagina's van 30 kolommen. De pagina's zijn uiteraard met de hand geschreven, soms goed en soms moeilijk te lezen. In de OAT werd informatie over de grondeigenaar, de

onbebouwde en bebouwde eigendommen, de oppervlakte, de kadastrale plaats, de te betalen jaarlijkse belasting, etc. genoteerd. De moeilijkheid bestond voornamelijk in de exacte overname van de gegevens in een speciaal Excel programma. De 192 pagina's werden onder de leden van de werkgroep verdeeld.

In maart van dit jaar werd het project afgesloten. Het was een grote klus. Ook de afsluitende controlewerkzaamheden namen enige tijd in beslag. In totaal werden meer als 6200 regels van 30 kolommen ingevoerd. Op 25 maart werd het Excel programma naar onze contactpersoon van het AEZELproject verzonden.

Enkele interessante gegevens uit de OAT van 1841:

omschrijving	aantal
- huizen, gebouwen, fabrieken	558
- percelen boomgaard	452
- percelen bouwland	2314
- percelen hooiland	553
- percelen hakhout	923
- percelen tuin	512
- percelen schaapswei	73

De gemeente Vaals is in 4 secties verdeeld: A, B, C, D.

A, Vaals,	2504 items
B, Wolfhaag,	1589 items
C, Vijlen,	1623 items
D, Vijlen,	541 items
Totaal	6257 items

AEZEL PROJEK

Jan Francotte

Highlights uit ons oorlogskrantenarchief: Nederland is vrij!

Officieel werd de onvoorwaardelijke capitulatie van de Duitsers op 8 mei ondertekend. Reeds in de uitgave van 5 mei titelde *Gazet van Limburg* in grote letters "NEDERLAND IS VRIJ".

Sinds 8 uur s'ochtends van die dag was een gedeeltelijke capitulatie voor Nederland, Denemarken en de Noordzee-eilanden van kracht. De Duitse troepen hadden zich overgegeven aan generaal Montgomery. Toen dit in de avond van 4 mei bekend werd, "ging een golf van vreugde door het Zuiden". De krant beschreef de uitzinnige vreugde van de mensen in Nederland: "Enkele minuten na de bekendmaking wapperden vlaggen in de oude

dorpen en steden en jongens en meisjes, met oranje getooid, liepen het Oranje Boven zingend door de straten. In het Zuiden was de vreugde groot en uitbundig". Ook het medeleven van de koningin "die jarenlang met haar volk leed" werd herdacht. De krant toonde op de voorpagina een foto van een ontmoeting van prins Bernhard en de bisschop van Leeuwarden, die direct na de bevrijding plaats vond. Bovendien vermeldde de krant nog dat de Adlerhorst op de Obersalzberg in Berchtesgaden, Hitlers buitenverblijf in Beieren, gevallen was. Het duurde nog drie dagen tot de onvoorwaardelijke capitulatie van het Duitse leger onder leiding van Karl Dönitz een feit

was. De oorlog was eindelijk ten einde. Nederland was vrij. Ieder jaar worden op 4 mei de slachtoffers van deze verschrikking herdacht en op 5 mei vieren we het bevrijdingsfeest. Dit jaar voor de zeventigste keer.

Thomas Richter

De redactie spreekt de hoop uit dat zij met de serie artikelen uit ons eigen krantenarchief enkele bijzondere gebeurtenissen uit de jaren 1944 en 1945 in onze herinnering gebracht heeft. De reeks is met de vermelding dat Nederland bevrijd is ten einde gekomen. De herinnering aan deze verschrikkelijke tijd levend te houden is ook een taak van Heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilhelminaplein 1944 foto: privé-archief fam. Göttgens

Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Bij gelegenheid van Koningsdag 2015 werd ons lid burgemeester Drs. Reg. van Loo door zijne Majesteit de Koning benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Namens bestuur en leden onze hartelijke gelukwensen met deze welverdiende onderscheiding.

Monique Louvenberg - Cransveld, Secretaris

Foto: Wino Winkens

Getrouwd!!!!

Op 1 mei 2015 traden onze leden Kirsten Rennerick en Nico Pakbiers in het huwelijk. Namens bestuur en leden wensen wij hen van harte geluk en een mooie en gezonde toekomst.

Monique Louvenberg -Cransveld, Secretaris

2e verhaal ingezonden door een nieuwsbrieflezer na onze oproep in Nieuwsbrief nr. 66: Het liefdesverhaaltje van Astrid en Jürgen

In 1961 was de uit Bochum afkomstige Jürgen Riesener, samen met zijn ouders, op bezoek bij kennissen in Duisburg. Een editie van de 'Bild-Zeitung' en wel 'Bild am Sonntag' trok daar hun aandacht. In deze krant stond een artikel over studenten die in Aken aan de 'Technische Hochschule' studeerden, maar in Vaals woonden. "Die Studenten der Grenzstadt Aachen siedeln sich immer mehr im Ausland an. Denn: Vaters Scheck reicht drüben länger" stond er met vette letters.

Jürgen wilde in Aken gaan studeren en derhalve werd het krantenartikel met veel interesse gelezen. Zo'n driehonderd studenten van de 'Technischen Hochschule' woonden in Vaals, aldus de krant.

"Für sie ist das 9785 Einwohner zählende Vaals eine 'Spardose'. Während im nahen Aachen die Wirtinnen zwischen 70 und 80 Mark für gelegentlich recht spärlich möblierte Zimmer kassieren, haben sich in Vaals die 'Kammer'- Preise bei 50 Mark eingependelt. Studenten aus 13 Nationen wohnen bei uns, vor allem Deutsche. Tagtäglich könnten wir Dutzende von Zimmern vermieten. Doch wir müssen alle enttäuschen, denn für mehr als 300 reicht der Platz nicht. Enger können wir nicht zusammenrücken, sagt man im 'Gemeentehuis', dem Bürgermeisteramt von Vaals. Über die 'Studentenstadt' Vaals sind aber nicht nur Hausbesitzer und Geschäftsleute erfreut. Auch die Vaalser Mädchen sehen es nicht ungern, wenn ein Student vorbeigeht..."

Dit beviel Jürgen wel en ondanks de waarschuwing dat er in Vaals geen kamers meer te huur waren, namen Jürgen en zijn vader nog op die zondag de

trein naar Aken, om van daaruit met de tram naar Vaals te rijden.

Aangekomen in Vaals begaf men zich naar het pension 'Ons Tehuis' in de Koperstraat. Hier was helaas geen kamer vrij. Dan maar eens informeren in het café op de hoek en zodoende stapte men het 'Vereinshoes' naar binnen.

Na eerst een jenever gedronken te hebben werd hun verteld dat het gezin Pijhl, Prins Bernhardplein 7, studentenkamers te huur hadden.

In feite klopte deze informatie niet, maar vader en zoon werden door mevrouw Pijhl binnengelaten.

Toen de veertienjarige Astrid samen met haar vader uit de zondagsmis thuis kwam was er tot haar verrassing bezoek. Een jonge Duitse student met zijn vader. Jürgen kreeg toch zijn kamer en studeerde in Aken elektrotechniek.

Drie jaren woonde hij bij het gezin Pijhl en de rest van zijn studietijd in Aken.

En ja hoor..., de 'Bild-Zeitung' kreeg gelijk. Astrid en Jürgen werden verliefd op elkaar. In november 1967 werd het huwelijk voltrokken in het

Vaalser gemeentehuis aan het Wilhelminaplein. De kerkelijke inzegening vond plaats in de St. Jozefkerk in mei 1968.

Meerdere Vaalser meisjes huwden in die tijd met een student.

De eerste twee jaren woonde het stel bij de schoonouders in Duitsland, omdat Jürgen nog verder moest studeren voor zijn tweede staatsexamen. Astrid had in die tijd een kantoorbaantje. Na het behalen van het examen kreeg Jürgen een aanstelling bij het Ministerie van Defensie in Ingolstadt, waar men nu nog woont.

Astrid en Jürgen hebben twee dochters, Birgit en Annika, respectievelijk 42 en 37 jaar. Beiden verstaan Nederlands en 'Völser plat'.

In november 2014 bezocht Astrid een reünie van de eerste klas lagere school in Vaals (60 jaar), waarbij leuke herinneringen werden gedeeld.

Astrid en Jürgen Riesener-Pijhl

'Villa Monheim' - Altes Fakultätsgebäude der Fakultät für Elektrotechnik und Informationstechnik der RWTH Aachen

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
sankttolbert.nl

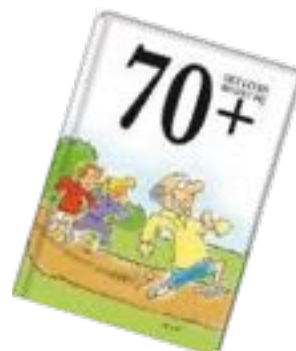
Verenigingsnieuws

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden

Juni 2015

3 juni	Harry Steernberg 72 jaar
5 juni	Piet Winkens 73 jaar
16 juni	Hedwig Weijers 77 jaar
19 juni	Emile Leenders 91 jaar
23 juni	Maria Gouders 80 jaar
23 juni	Alfons Hellebrand 79 jaar
26 juni	Dieter Fanchamps 72 jaar
26 juni	Ad Mommer 71 jaar

Leden die vermelding in deze rubriek niet op prijs stellen gelieven dit tijdig door te geven aan het secretariaat.

Allen van harte gefeliciteerd!

Activiteitenagenda

17 mei Bondsschuttersfeest
Schutterij St. Paulus Vaals.

31 mei Sacramentsprocessie
Holset

14 juni Sacramentsprocessie
Vaals

23 mei t/m 28 juni Expositie
schilderwerken van Karin
Eymael in de Kopermolen

5, 6, 7 juni Vaalserberg
Challenge – XTrails Vaals

25 mei Koningsvogelschieten
Schutterij St. Paulus Vaals.

29 mei Bijeenkomst
Heemkundekring. Aanvang
19:30 uur Op Sankt Tolbert,
Bloemendalstraat 11A Vaals

29+30 mei Limburgs Mooiste
Wielertour

REAGEREN

De nieuwsbrief is een maandelijkse uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.

